

ΑΝΑΛΕΚΤΑ τ.18: Αφιέρωμα στο Διαδίκτυο

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Το διαδίκτυο αποτελεί μία ισχυρά εδραιωμένη πια πραγματικότητα. Ένα μέσο επικοινωνίας με διττό χαρακτήρα: ιδιωτικό και δημόσιο, συγχρονικό και ασυγχρονικό, διατοπικό και διαχρονικό. Κατά γενική ομολογία έχει ξεφύγει από το να είναι απλά ένας «χώρος» δημοσίευσης και συζήτησης, έχει αρχίσει να αποκτά τον χαρακτήρα «κοινότητας», στην οποία άνθρωποι μοιράζονται μια κοινή κουλτούρα. Πρόκειται για ένα φαινόμενο με διαστάσεις που μόλις και μετά βίας μπορούμε να συλλάβουμε τα πραγματικά μεγέθη τους.

Το ερώτημα ωστόσο που γεννιέται είναι, αν το διαδίκτυο μπορεί να συμβάλλει στην αυθεντική ηθική ανάπτυξη του ανθρώπου και να διαφυλάξει την ηθική του υπόσταση. Αν μπορεί πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον πατέρα της Ηθικής επιστήμης Αριστοτέλη, να αποτελέσει καλή έξη, αν μπορεί να συνδυαστεί με την φρόνηση, αν μπορεί να λειτουργήσει με πνεύμα δικαιοσύνης, αν είναι σε θέση να προάγει την φιλία, αν τελικά συνεργεί στην αληθινή ευδαιμονία του ανθρώπου, χωρίς να του αποστερεί το βασικό του χαρακτηριστικό, να ενεργεί κατά λόγον και όχι άνευ λόγου. Από πολλές απόψεις η απάντηση θα μπορούσε να είναι θετική. Το νέο αυτό μέσο μπορεί να αποτελέσει ισχυρό εργαλείο εκπαίδευσης και πολιτιστικού εμπλουτισμού, εμπορικής δραστηριότητας, πολιτικής συμμετοχής, διαπολιτισμικού διαλόγου και κατανόησης. Μπορεί ακόμη να υπηρετήσει υψηλούς σκοπούς όπως την φιλανθρωπική δράση και αλληλεγγύη σε ώρες ανάγκης, την περιβαλλοντική ευαισθησία και κινητοποίηση, ακόμη και την πνευματική καλλιέργεια. Ωστόσο, ο διττός του χαρακτήρας, τον οποίον επισημάναμε προ ολίγου ισχύει και στο επίπεδο της ηθικής. Μπορεί να αποτελέσει εκτός από μέσο ηθικής ανάπτυξης, όργανο προαγωγής κάθε μορφής ανηθικότητας, εκμετάλλευσης και διαφθοράς.

Η επιστημονική κοινότητα τον τελευταίο καιρό έχει επισημάνει έντονα την ανάγκη διερεύνησης των κινδύνων του διαδικτύου και της εξεύρεσης τρόπων για την αντιμετώπισή τους. Η επιστήμη της ηθικής και της ποιμαντικής θεολογίας δεν έμεινε αμέτοχη σε αυτές τις εξελίξεις. Η Εκκλησία η ίδια χρησιμοποιεί το

διαδίκτυο στη διακονία της και ταυτόχρονα γίνεται μάρτυρας τόσο των δυνατοτήτων του όσο και των κινδύνων που δημιουργεί. Κληρικοί και θεολόγοι προσκαλούνται σε συνέδρια και ημερίδες για να εκφράσουν την άποψή τους στο εν λόγω θέμα.

Η Πεμπτουσία έχει δώσει ποικιλοτρόπως το παρόν και έχει καταθέσει τη συμβολή της τόσο με τη συμμετοχή του ίδιου της του προσωπικού στον δημόσιο διάλογο για την ηθική του διαδικτύου, όσο και με την φιλοξενία σχετικών άρθρων και συνεντεύξεων. Η πληρέστερη προσέγγιση για την ηθική και ποιμαντική του διαδικτύου η οποία προβλήθηκε μέσα από τον διαδικτυακό μας «χώρο» είναι η εξαιρετική επιστημονική μελέτη του θεολόγου καθηγητή δρ. Αθανασίου Κολιοφούτη. Ο Θανάσης, αγαπητός συνάδελφος, καταθέτει ίσως την πρώτη ολοκληρωμένη πρόταση μίας ποιμαντικής του διαδικτύου στο χώρο της ελληνόφωνης ορθόδοξης θεολογίας. Η μελέτη του δημοσιεύτηκε σε εννέα άρθρα - συνέχειες και τώρα έχουμε την χαρά να την δώσουμε στους αναγνώστες μας σε ενιαία μορφή μέσα από τα Ανάλεκτα της Πεμπτουσίας εκφράζοντας τις ευχαριστίες μας προς τον συντάκτη και την πρόσκληση για μελέτη και προβληματισμό προς κάθε ενδιαφερόμενο.

Νίκος Κόϊος

Σύμβουλος Έκδοσης της Πεμπτουσίας